

En Nordradler

**MEDDELANDEN FRÅN
SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN**

DEN 14 MARS.
1948

ÅRGÅNG 33
N:R 33

Svenska Teknologföreningens verksamhet
under år 1947.

STYRELSENS BERÄTTELSE
ÖVER
FÖRENINGENS VERKSAMHET ÅR 1947
OCH
FÖRENINGENS EKONOMISKA FÖR-
VALTNING ÅR 1947

TILL BEHANDLING VID SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS
ORDINARIE STÄMMA DEN 18 MARS 1948

BERÄTTELSE ÖVER VERKSAMHETEN INOM FÖRENINGENS
AVDELNINGAR UNDER ÅR 1947

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS HANDLINGAR N:R 349.

Svenska Teknologföreningens verksamhet under år 1947.

Till Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed avgiva berättelse över föreningens verksamhet år 1947.

1. Ledamöter.

Under året har 389 nya ledamöter vunnit inträde i föreningen, däruv 268 genom anmälan enligt stadgarnas § 4, nämligen 176 förutvarande medlemmar av Tekniska Högskolans studentkår och 92 av Chalmers studentkår. Dessutom har 22 ledamöter, som tidigare lämnat föreningen, återinträtt.

Stadgad årsavgift har erlagts av 5 329 ledamöter, varav 2 567 bosatta inom Stockholms lokalportoområde, 2 688 annorstädes i Sverige och 74 i utlandet.

Vid utgången av år 1947 funnos 379 ständiga eller eljest från avgift befriade ledamöter och hela antalet röstberättigade utgjorde 6 003.

Föreningen har såvitt känt under året genom döden förlorat 65 ledamöter.

2. Styrelse och funktionärer.

Förteckning över desamma återfinnes i föreningens matrikel för 1947 sid. 5 och 6.

3. Nämnder och ständiga kommittéer.

Se matrikeln för 1947 sid. 9—10.

Femte ledamot av Klubbämnden 1947 har varit civilingenjör
HANS-OTTO WELINDER.

4. Sammanträden, Föredrag m. m.

Antalet allmänna sammanträden, stämmorna medräknade, har under året uppgått till 6.

Antalet avdelningssammanträden har varit:

Avd. M.....	10 st.	Avd. S.....	9 st.
» E.....	17 »	» T.....	2 »
» A.....	9 »	» I.....	4 »
» V.....	8 »	» G.....	5 »
» K-B.....	10 »	» F.....	9 »

eller sammanlagt 83 st.

Vid föreningens allmänna sammankomster hölls följande föredrag:

Den 19 februari: Hushållsarbetet som ett tekniskt-ekonomiskt problem. Inledare generaldirektör TARRAS SÄLLFORS, Hemmens forskningsinstitut och dess arbetsuppgifter; Gränsen mellan hemgjort och inköpt, professor EDY VELANDER; den 17 april: Kan världsstandard för skruv-gångar åstadkommas?, doktor HILDING TÖRNEBOHM.

Årsmötet den 16—17 maj ägnades åt Ingenjören och samhället. Serien inleddes av professor WOXÉN, Ingenjören — kugge eller aktiv medlem i samhället? Därefter följde Människan som grundvärde och verkningkvantum, fil. dr GUNNAR BESKOW; Den tekniska utvecklingen som drivkraft på politiken, redaktör KARL FREDRIKSSON, Behövs ingenjören i politiken?, civilingenjör OSKAR ÅKERMAN; Behöva vi en ny företagsledartyp och hur utbilda den?, direktör P EG GUMMESON.

På kvällen den 16 hade abonnerats Blanche-teatern, där Kar de Mummas sommarrevy blev mycket uppskattad. För damerna hade ordnats ett trevligt besök på Gustavsbergs Porslinsfabrik, där deltagarna voro Kooperativa Förbundets gäster vid lunchen. Årsmötet avslutades med sedvanlig middag och dans på Royal.

Höstmötet den 19—21 september hade på inbjudan av Dansk Ingenjörforening förlagts till Köpenhamn, där de svenska deltagarna omhändertogs på ett strålande sätt. Besök hade anordnats vid elva olika industrier och kommunala anläggningar.

Första dagen besöktes: se programmet grupp 1—5.

På kvällen voro de svenska deltagarna av Dansk Ingenjörforening inbjudna till dansk-svensk teknologafton på Lorry, dit danskarna medförde sina damer.

Följande dag besöktes: se programmet grupp 1—11.

Efter lunch på inbjudan av resp. industrier vidtog en två timmars rundfärd per båt i hamnen på inbjudan av Københavns Havnevesene.

Söndagen ägnades åt en rundtur på Själland med besök vid Fredriksberg, Fredensborg och Kronborg. Lunch intogs på Store-Kro invid Fredensborg. På kvällen skedde återresan.

Den 15 oktober vid extra stämma behandlades förslag till ändring av föreningens stadgar, varefter föredrag hölls av intendent TORSTEN ALTHIN, Har det hänt någonting?; den 27 november vid ordinarie stämma: Kraftsituationen, civilingenjör ERIK UPMARK.

5. Kursverksamheten.

Den 26—28 mars hölls en kurs i Industriell formgivning samt den 5—6 december en kurs om Avtalsförhandlingar. I sistnämnda kurs deltog ca 500 personer.

6. Samarbete med svenska tekniska föreningar.

Svenska Ingenjörföreningars nämnd har som organ för samarbetet mellan STF och 39 andra tekniska föreningar i landet haft ett allmänt sammanträde och ett med arbetsutskottet.

Norrbottens tekniska förening har antagits till med STF korresponderande förening.

7. Samarbete med utländska föreningar m. m.

Dansk Ingenjörforening hade den 24 februari—6 mars anordnat en kurs i Industriell ekonomi till vilken en friplats ställts till STF förfogande.

Den på danskt förslag nybildade permanenta Kommittén för nordiskt samarbete höll sitt första sammanträde i Köpenhamn den 19—21 maj.

The Institution of Mechanical Engineers i London firade i juni sitt 100-årsjubileum varvid ordföranden i avdelning M överlämnade STF stora bronsplaket.

I september firade Koninklijk Instituut van Ingenieurs i Haag sitt 100-årsjubileum, varvid STF representerades av sin verkst. direktör som överräckte föreningens stora bronsplaket.

Föreningens verkst. direktör deltog som observatör i Conférence Technique Mondiale's förhandlingar i Zürich under september månad.

8. Medlemskap i andra föreningar m. m.

Under 1947 har föreningen varit representerad i

Föreningen Tekniska Museet;

Intern. Vereinigung für Brückenbau und Hochbau;

Uppfinnarkontoret;

Svenska industrins praktiknämnd;

Sakkunnignämnden i trafik- och bilmål;

Överstyrelsen för de tekniska högskolorna;

Sveriges Standardiseringskommission;

Nordiska samsarbetskommittén;

Centralkommittén för internationella ingenjörskongresser;

Sveriges Tekniskt-Industriella Skiljedomsinstitut;

Svenska Ingenjörföreningars Nämnd;

Internationella Materialprovningföreningen;

Tekniska Nomenklaturcentralen.

9. Bibliotek.

Biblioteksnämnden har sammanträtt den 27 januari, 22 maj och 20 oktober.

Instruktion för biblioteksnämnden har under året fastställts.

Biblioteket har under året erhållit ett 20-tal nya böcker och tidskrifter.

De direkta årskostnaderna för biblioteket har varit 4 693 kronor.

10. Teknisk tidskrift.

Teknisk Tidskrift utkom under 1947 med sin 77:e årgång. Medelnettouplagan har ökat till 8 884 exemplar. På grund av den i april inträdda starka skärpningen av pappersransoneringen har antalet textsidor måst minskas med närmare 30 % till 968 sidor. Av Tekniska Skrifter har utkommit fem häften med sammanlagt 100 sidor. Annonsintäkterna har ökat kraftigt och det ekonomiska resultatet av tidskriftens rörelse har varit exceptionellt gott.

11. Gåvor.

Som gåva enligt testamente efter civilingenjör KRISTOFER BLADIN har Byggnadsfonden tillförts 4 460 kronor.

Civilingenjör NILS FRÖMAN har till föreningen skänkt 2 st. preferensaktier i Svenska Teknologföreningens Fastighetsaktiebolag.

12. Handböcker.

För att underlätta distributionen av böcker av normkaraktär har Svenska Teknologföreningen liksom ett flertal andra sammanslutningar överlämnat till Sveriges Standardiseringskommission samtliga till normer hänförliga publikationer. SEN-serien distribueras sålunda i fortsättningen av kommissionen.

Till

Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed avgiva redogörelse för den ekonomiska förvaltningen under år 1947.

Från Kamrathjälpsfonden har under året utbetalats understöd till 6 personer med sammanlagt kr. 2 615: —. Fondens tillgångar har ökats med kr. 1 471: 28.

Till Reservfonden har avsatts kr. 9 100: — och till de nybildade Pensionsstiftelserna kr. 25 000: —.

Föreningens inventarier har nedskrivits med kr. 15 029: 92 och dess lager av formulär m. m. ej upptagits till något värde. Till ledamotsförteckningens nysättning har liksom föregående år avsatts kr. 1 000: —. Sedan aktieinnehavet nedskrivits med kr. 17 818: 74 och från föregående år balanserad förlust bortskrivits återstår kr. 106: 24.

Styrelsen hemställer att stämman må

- 1) besluta att överskottet kr. 106: 24 balanseras i ny räkning
- 2) fastställa balansräkningen.

Stockholm den 12 februari 1948.

BO EKELUND.

/ Oskar Åkerman.

Avdelningarnas anslag 1947.

			EJ förbrukat anslag	Överskrifdet anslag
<i>Avd. för Mekanik:</i>				
Saldo från 1946.....		326: 12		
Omkostnader.....	2 348: 61			
Anslag.....	1 650: —			
Avkastning från Nils Fredrikssons fond.....	140: 10	1 790: 10	558: 51	
<i>Avd. Svenska Elektroingenjörssällskapet:</i>				
Saldo från 1946.....			250: 90	
Omkostnader.....	2 553: 02			
Anslag.....	2 300: —	253: 02		2: 12
<i>Avd. Svenska Arkitektförbundet:</i>				
Saldo från 1946.....		—1 546: 26		
Anslag.....	1 650: —			
Omkostnader.....	130: 99	1 519: 01		27: 25
<i>Avd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst:</i>				
Omkostnader.....	2 554: 69			
Anslag.....	1 650: —			
Avkastning från WolmarFelenius' teknologfond.....	120: 97			
Bidrag från Väg- och vattenbyggarnas fond.....	783: 72	2 554: 69	—: —	—: —
<i>Avd. för Kemi- och Bergsvetenskap:</i>				
Saldo från 1946.....		901: 85		
Omkostnader.....	3 160: 92			
Anslag.....	1 650: —			
Bidrag av kursmedel.....	709: 07	2 359: 07	801: 85	100: —
<i>Avd. för Skeppsbyggnadskonst och Flygteknik:</i>				
Saldo från 1946.....		105: 14		
Omkostnader.....	1 934: 10			
Anslag.....	1 200: — + 628: 96	1 828: 96	105: 14	—: —
<i>Avd. för Teknisk Undervisning:</i>				
Saldo från 1946.....		65: 46		
Anslag.....	300: —			
Omkostnader.....	287: 25	12: 75	78: 21	
<i>Avd. för Industriell Ekonomi och Organisation:</i>				
Saldo från 1946.....		1 795: 35		
Omkostnader.....	1 611: 98			
Anslag.....	1 200: —			
Avkastning från Nils Fredrikssons fond.....	140: 10	1 340: 10	271: 88	1 523: 47
<i>Avd. för Grafisk Teknik:</i>				
Saldo från 1946.....		106: 22		
Omkostnader.....	471: 63			
Anslag.....	400: —	71: 63	34: 59	
<i>Avd. Tekniska Fysikers förening:</i>				
Saldo från 1946.....		3 241: 66		
Omkostnader.....	3 463: 99			
Anslag.....	800: —	2 663: 99	577: 67	
Kronor			2 313: 94	261: 76

Utdrag ur berättelser över Svenska Teknologföreningens avdelningars verksamhet under år 1947.

Avdelningen för Mekanik.

Ledamöter.

Antalet medlemmar vid årsskiftet 1947/48 var 1 229, innebärande en ökning under året av 47.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 6.

Sammanträden.

Avdelningen har sammanträtt 10 gånger och dess styrelse 9 gånger under året. Vårmötet ägde rum den 6 maj med besök hos Wedaverken, Södertälje, och middag på Södertälje Stadshotell.

Föredrag.

Den 14 januari: Lättmetall som konstruktionsmaterial, bergsingenjör E ÖHMAN; den 11 februari: Elektrodotvecklingen och de nya elektrodnormerna, direktör BROR ANDERSSON; (sammanträde tillsammans med svetskommittén); den 11 mars: Gasdynamiska undersökningar vid Ångtekniska Institutionen, KTH, civilingenjör GILLIS HUSS (ordnat av värmeströmskom.); den 8 april: Normer för provning av kolvkompressor, civilingenjör T ROHLOFF; Solex pneumatiska mikrometer, civilingenjör S INGELF (avd. KB inbjuden); den 15 april: Precisionsgjutning, ett nytt hjälpmedel för konstruktören, bergsingenjör I FORSLUND; Aktuella problem inom gjuterierna, gjuteriingenjör A ÖHMAN; den 16 september: The Institution of Mechanical Engineers 100-årsjubileum, Civilingenjör H ALMQVIST; Om teknisk undervisningsfilm, herr P O NUHMA; den 29 september: Some american metallurgical conceptions concerning alloy constructional steels mr R S ARCHER, Climax Molybdenum Com., USA (sammantr. tillsammans med Svenska Metallograf-förbundet); den 14 oktober: Industrins transportproblem, civilingenjör P GIEROW; den 11 november: Provningsmetoder för varmhållfasta legeringar, ingenjör K G OLSSON (ordnat av värmeströmskom.); Allmänna synpunkter vid val av material för höga temperaturer, professor A HULTGREN; Några synpunkter på materials krypegenskaper, ingenjör A JOHANSSON (avd. KB inbjuden); den 10 december: Den moderna konsten, fil. lic. N LINDHAGEN; Julfest med operettbuffa.

Kommittéer.

A. Standardiseringskommittéer.

Avdelningen har genom för varje särskilt fall tillsatta kommittéer granskat och avgivit yttrande över följande standardiseringsförslag:

- SMS 304 betr. cylindriska skruvfjädrar,
- SMS 316 » pressverktyg,
- SMS 317 » gavlar till tryckkärl,
- SMS 318 » mätdon,
- SMS 320 » pressverktyg,
- SMS 322 » grundstandard till skruvar,
- SMS 324 » gasarmatur,
- SMS 326 » T-spårfräsar T-spår med tillbehör,
- SMS 330 » pneumatiska tillhållare, avstrykare och utslötare,
- SMS 331 » fixturdetaljer, gigglås, giggfötter,
- SMS 322 » hårdmetallplattor,
- SMS 333 » distanshylsor av längsvågade rör för kullagerinbyggnader,
- SMS 335 » blanketter för maskinritningar,
- SMS 336 » cylindriska slipskålar för planslipning,
- SMS 338 » handverktyg, del I,
- SMS 339 » Komplettering av standardiserade armaturtyper,
- SMS 340 » ramsåblad.

B. Normeringskommittéer.

Enligt beslut av Svenska Teknologföreningens styrelse den 8 maj 1947 har föreningens SEN- och därmed jämförliga normer överlätit till SIS. Arbetet inom Mekaniks normeringskommittéer har till följd därav upphört.

C. Automobil- och motortekniska kommittén.

D. Kommittén för svetsteknik.

Enligt av Svenska Teknologföreningens styrelse den 13 februari 1947 utfärdad instruktion sorterar kommittén icke längre under avd. för Mekanik utan direkt under Teknologföreningens styrelse. (Avdelningens representant är byrådirektör U BOYE.)

E. Kommittén för värmeströmsteknik.

Ekonomi.

Avdelningen har under året haft ett anslag från Svenska Teknologföreningen på 1 650 kronor. Avkastningen från Nils Fredrikssons fond har uppgått till kronor 140: 10.

Svenska Elektroingenjörsföreningen.

Ledamöter.

Medlemsantalet har ökat med 69 till 1233.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 6.

Sammanträden.

Under året ha hållits 17 sammanträden.

Föredrag- och diskussionsämnen.

Den 17 januari: Järnvägsnytt och annat från USA, överingenjör TH THELANDER; den 7 februari: On stereophonic sound reproduction, doktor K DE BOER, Philips, Eindhoven; den 21 februari: Några aktuella synpunkter på tryckluftsbrytare, civilingenjör IVAR LINDSTRÖM; den 7 mars: Amerikansk teleteknik av idag, avdelningsdirektör S NORDSTRÖM, byråingenjör DAG LINDSTRÖM och radioingenjör F STRANDÉN; den 21 mars: Eldrift i jordbruket, direktör HARALD A:SON MOBERG; den 18 april: Några starkströmstekniska erfarenheter från en resa i USA, civilingenjör ROBERT NORDELL; den 7 maj: Entwicklung und Betrieb der automatischen Telephonie in der Schweiz, ingenieur JAKOB WERNLI; den 21 maj: Utvecklingstendenser inom amerikansk television, tekn. lic. B NILSSON och H WERTHÉN; den 12 september: Användningen av infrarött ljus och värmestrålning för lokalisering och bildomvandling, speciellt under kriget, civilingenjör SVEN EKWALL; den 15 september (extra): Aktuelle Probleme der schweizerischen Energiewirtschaft, professor doktor BRUNO BAUER, Zürich; den 26 september: Aktuella frågor i samband med standardisering av gummiisolerade ledningar, ingenjör JOHN ROOS och civilingenjör Bo SÄRNÖ; den 3 oktober: Sterilisering och vitaminisering medels ultraviolettt bestrålning, diplomingenjör HELGE DRANGEL; den 17 oktober: Recent British developments in electrical power transmission, Mr C W MARSHALL, London; den 7 november: Der elektrische Durchschlag von festen Isolatoren, professor doktor KARL WILLY WAGNER, Berlin; den 21 november: Frekvensanalytisk behandling av regleringssystem, ingenjör AAGE GARDE, Västerås; den 28 november (extra): Korta föredrag i anslutning till demonstration av det franska företagens, La Radio Industrie, tele-

visionssystem, M. A ORY (La Télévision Française) och M. H DE FRANCE (Système de Télévision à haute definition) samt tekn. lic. B NILSSON och H WERTHÉN; den 5 december: Julfest med damer. Har det hänt någonting?, intendenten vid Tekniska Muséet, TORSTEN ALTHIN.

Kommittéer.

A. Föreningens vid årets slut bestående kommittéer.

1. Svenska kommittén för nordiska elektroteknikermöten.
2. Svenska Elektroingenjörernas Högskolekommitté.
3. Kommittén för förlustvärdering och garantitoleranser.

B. Representanter i andra kommittéer:

1. Svenska Elektriska Kommissionens (SEK) fullmäktige;
2. Svenska Centralkommittén för Internationella Ingenjörskongresser;
3. Kommitté för svetsteknik;
4. Svenska Teknologföreningens kommitté för utarbetande av allmänna bestämmelser för kontrakt vid elektriska entreprenader;
5. Kommittén för granskning av förslag till revision av 1939 års säkerhetsföreskrifter för elektriska starkströmsanläggningar;
6. Kommittén inom K. Mynt- och Justeringsverket med uppgift att föreslå bestämmelser avseende nya elektriska och fotometriska metoder.

Standardiseringsfrågor.

Normer för elborstar till kommutatorer och släpningar (SEN 34—1947).
Normer för märkning av ledare i elektriska ställverk (SEN 40—1947).

Samarbete med andra sammanslutningar.

Samarbetet med andra institutioner och sammanslutningar har under året fortsatt.

Med Institution of Electrical Engineers (IEE) i London har utbyte av föredragshållare ägt rum. Generaldirektör W BORGQUIST höll den 14 maj ett föredrag i IEE betitlat »Recent Research and Development Work in Sweden on High-Voltage A. C. and D. C. Power Transmission». Den 17 oktober höll Mr. C W MARSHALL från IEE ett föredrag i SEIF (se p. 4 ovan).

Vidare hade IEE inbjudit de medlemmar i SEIF, som vistades i London den 25—28 mars att närvara vid en då hällen konferens beträffande »Radiocommunication».

Vid Polska Elektroingenjörernas kongress i juni 1947 representerades SEIF av tekn. dr. IVAR HERLITZ.

Ekonomi.

Elektroteknikfonden, behållning vid 1947 års slut kronor 7 778: 02, Ragnar Holmers minnesfond behållning kronor 16 030: 95, varav kronor 4 774: 84 disponibel avkastning.

Anslag från Svenska Teknologföreningen, kronor 2 300: —.

Svenska Arkitektföreningen.

Ledamöter.

Ledamotsantalet var vid årsskiftet 1947/1948 280. Under året ha 3 ledamöter avlidit, 1 har utgått, 1 har återinträtt och 11 nya ha invalts i föreningen.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 7.

Sammanträden.

Under året ha 9 ordinarie sammanträden hållits. Vårfesten tog form av en föreställning på Drottningholms teater. Februarisammanträdet hölls på Gillet tillsammans med avd. I och V. Marssammanträdet hölls på Historiska Museet och septembersammanträdet i form av en rundtur med buss till olika trädgårdsanläggningar med avslutande supé och dans i Chokladfabriken Marabou. Övriga sammanträden ha hållits på föreningens lokaler.

Besöksfrekvensen har varit god.

Styrelsen har under året hållit 12 sammanträden.

Föredrag och diskussioner.

Den 20 januari: Vårrevy. Vid supén visade MATS LINNMAN bilder från sin resa till Österrike och Grekland; den 20 februari: i samarbete med avd. I och V: Diskussion om Industriellbyggnadens projektering med inledningsföredrag av disponent HILDING HÅKANSON (I); överingenjör TORSTEN FRENDRIN (A) och civilingenjör NILS RANOW (V). den 24 mars: Människan och formspråket, föredrag av professor CARL MALMSTEN, varefter en livlig diskussion följde. I samband med sammanträdet demonstrerades utställningen av resultatet i tävlingen om Uppsala Domkyrka; den 28 april: Byggnadens konstnärliga utsmyckning, diskussion med inledningsanföranden av arkitekt HAKON AHLBERG, konstnär TOR HÖRLIN och fil. lic. BOO VON MALMBORG; den 6 maj: Får Stockholm bli större? en diskussion om Stockholms framtid med inledningsanföranden av borgarrådet HELGE BERGLUND, profes-

sor WILLIAM WILLIAM-OLSSON och arkitekt UNO ÅHRÉN; den 6 juni: Vårfest på Drottningholmsteatern med ett 20-tal franska arkitekter som gäster; den 12 september: Utflykt med damer i buss till olika trädgårdsanläggningar. Kräftsupé med dans i Chokladfabriken Marabou. den 29 september: Wiens återuppbyggnad och Stefansdomen, föredrag på tyska av arkitekten KARL HOLEY; den 20 oktober: Kontakt med utlandet, FN:s högkvarter, SVEN MARKELIUS, Två utställningar (Milano; Paris), BENGT GATE, Resa till Venezuela, ANDERS TENGBOM. Vid supén visade Bosse Sundblad färgfilmer och sjöng visor från Karibiska havet; den 17 november: Då professor AHRBOM hastigt insjuknat kunde det avsedda programmet Stockholms bostadsmiljö sådan den varit och sådan den blivit icke genomföras utan i stället höll doktor SELLING ett föredrag om Stockholm på Bellmans tid. Vid supén visade GÖRAN SIDENBLADH en dispositionsplan för N. Djurgården; den 15 december: Julfest med Lucia och stjärngossar och spexet Teoderik den stora eller Didrik av Berns av Årland. Under våren anordnades en utställning av resultatet av tävling om stadshus i Mölndal. Dessutom har en kurs hållits i Industriell formgivning den 26—28 mars.

Kommittéer m. m.

Valnämnden 1947: KJELL ÖDÉN, ordförande, BENGT ROMARE och STEN LINDEGREN, suppleant ULF SNELLMAN;

Kommitté för granskning av remiss ang. Statens Byggnadsinstitut; ERIK DAHLBERG, sammankallande, UNO ÅHRÉN och STEN LINDEGREN;

Kommitté för granskning av remiss ang. Modulutredningen; GEORG SHERMAN och WOLTER GAHN;

Kommitté för granskning av remiss ang. normer för konstruktionsritningar; ARVID BJERKE;

Kommitté för sammanfattning och vidare bearbetning av synpunkter som framkommit vid diskussion ang. Byggnadens konstnärliga utsmyckning; PAUL HEDQVIST, sammankallande, HAKON AHLBERG, STIG BLOMBERG, YNGVE ANDERSSON, TOR HÖRLIN.

Representanter och ombud.

Föreningens representanter i Comité Permanent International des Architects ha varit arkitekt HAKON AHLBERG, professor PAUL HEDQVIST och professor IVAR TENGBOM;

Föreningens representanter i The Council of the International Federation for Housing and Town Planning ha varit arkitekt SUNE LINDSTRÖM och arkitekt TAGE WILLIAM-OLSSON;

Föreningens representant i Samfundet för Hembygdsvärd var arkitekt NILS STERNER;

Av föreningen föreslagna medlem i Rådet till skydd för Stockholms skönhet har varit professor PAUL HEDQVIST;

Samarbetsdelegation av skilda yrkesgrupper som intressera sig för husdjurshygien. SAF:s representant: arkitekt TORVALD ÅKERSSON;

STF:s kommitté för svetsteknik. SAF:s representant: arkitekt L M GIERTZ;

Kommittén för byggstandardisering. Av SAF föreslagna ledamöter: stadsplanedirektör SVEN MARKELIUS och arkitekt GUSTAF CLASON;

Statens kommitté för byggnadsforskning. Av SAF föreslagna ledamot: Stadsplanedirektör SVEN MARKELIUS.

Forskarnas Kontakt Organ vid Ingeniörsvetenskapsakademien. Till ny kontaktman har utsetts arkitekt L M Giertz;

Samarbetskommittén för byggnadsfrågor. SAF:s representanter: arkitekt ERIK DAHL, ordinarie, och GUSTAV KAUNITZ, suppleant.

Tidskriften Byggmästaren.

Tidskriften Byggmästaren, organ för Stockholms Byggnadsförening, Svenska Arkitektföreningen och Svenska Arkitekters Riksförbund, har under året utkommit med 26 nummer och ett sammanlagt sidantal av 394. Antalet sidor har på grund av pappersransoneringen måst nedskäras.

Redaktörer: Arkitekt LEIF REINIUS och civilingenjör HARRY BERNHARD; redaktionssekreterare: Fil. mag. INGA MARI LÖNNROTH.

Av SAF valda medlemmar i Tidskriften Byggmästarens styrelse och redaktionskommitté voro vid årets slut arkitekterna BENGT GATE, HELGE ZIMDAHL, TORE WEBJÖRN och som suppleant TORBJÖRN OLSSON.

Samarbete med andra sammanslutningar m. m.

Tillsammans med avdelningarna I och V i STF har ett ordinarie sammanträde hållits ang. industribyggnader.

Diskussionen ang. Stockholms framtid anordnades tillsammans med Geografiska Sällskapet, Samfundet S:t Erik och Stockholms Byggnadsförening.

En höstutflykt till trädgårdsanläggningar i Stockholm ordnades gemensamt med Föreningen Sveriges Trädgårdsarkitekter.

Tillsammans med Konsthistoriska Klubben har ett föredrag om Wiens återuppbyggnad hållits och föreningen har varit inbjuden till ett av arkitektursektionen vid Tekniska Högskolan ordnat föredrag om indisk arkitektur.

Ekonomi.

Svenska Teknologföreningens anslag har varit 1 650 kronor. Vid årets början ett underskott på kronor 1 546: 26. Rörelsekapital har varit

kronor 103: 74. Utgifter ur anslaget 130: 99, varför årets verksamhet visar ett underskott på anslaget av kronor 27: 25.

Övriga utgifter ha bestridits av arkitektkassan. Dennas inkomster ha uppgått till kronor 974: 28 och dess utgifter till kronor 2090: 41, varför den visar en minskning av kronor 1 116: 13 och vid årets slut uppgår till kronor 504: 86.

Byggnadssamfundets donationsfonds tillgångar vid årets slut äro kronor 10 436: 38, varav 4 600 kronor i aktier i tidskriften Byggnästaren.

Kasper Salins donationsfonds tillgångar 18 142: 86. Disponibla avkastningsmedel uppgå vid årsskiftet till kronor 3 942: 86.

Avdelningen för Väg- och Vattenbyggnadskonst.

Ledamöter.

Medlemsantalet har under 1947 ökat med 25 till 1 231.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 7.

Sammanträden och kurser.

Avdelningen har hållit 8 sammanträden. Därjämte anordnades vårutflykt den 12 maj, en studieresa den 11—14 september samt julfest den 8 december.

Avdelningens husbyggnadstekniska kommitté har under höstterminen anordnat en högre kurs i husbyggnadsteknik, omfattande 20 föreläsningar i skilda husbyggnadstekniska ämnen.

Föredrag m. m.

Under året ha följande föredrag hållits vid avdelningens sammanträden:

Den 13 januari: Planläggning av gator och vägar. Reseintyck från England, gatuinspektör DAG BLOMBERG; den 29 januari: Aktuella rationaliseringsfrågor inom husbyggnadstekniken, arkitekt SVEN WAL-LANDER; den 10 februari: Provning av betongblandare, civilingenjör PER NYCANDER och civilingenjör NILS TENGVIK; den 20 februari: Industrianläggningens projektering, överingenjör arkitekt TORSTEN FRENDIN, disponent HILDING HÅKANSON och civilingenjör NILS RANOW. den 10 mars: Ny centralstation i Stockholm, arkitekterna IVAR och GÖSTA CALLMANDER; den 23 april: Stockholms blivande tunnelbane-

system, förste byråingenjör STIG SAMUELSON och arbetschefen civilingenjör Bo JONDAL; den 12 maj: Demonstration av Stockholms vattenledningsverk, direktör ERIK GARBERG; Höga dammar i Indien och Amerika, professor Bo HELLSTRÖM; den 11—14 september: Demonstration av kraftverksbyggnad vid Höllesforsen och kraftverket vid Stadsforsen, arbetschefen V WANHAINEN; demonstration av kraftverksbyggnaden vid Hjälta, arbetschefen SVEN MATTSSON samt demonstration av kraftverksbyggnaden vid Forsmoforsen, arbetschefen T GÖRANSSON; den 13 oktober: Maskiner och arbetsmetoder vid väg-, flygfälts- och ledningsarbeten i USA, överingenjör BJÖRN BÖRJESON; den 10 november: Aktuella frågor på arbetsmarknaden, överdirektör CURT CURTMAN; den 8 december: Julfest med underhållning.

Kommittéer.

Permanent kommittéer:

Husbyggnadstekniska kommittén;
Trätekniska kommittén;
Kommittén för svetsteknik.

Övriga kommittéer:

a) Kommittéer, som vid årsskiftet 1947—48 ännu fungera:

1. För att utgiva en kortfattad handledning för tidningsmän rörande tekniska termer.
2. För utredning rörande projekterandet av sim- och idrottshallar.
3. Husbyggnadstaxekommittén.
4. Kurskommittén.
5. Ingenjörstaxekommittén.
6. För granskning av och yttrande över SMS särtryck 253 rörande skrivfält för ritningar.
7. För att utreda frågan om Husbyggnadstekniska kommitténs framtida utformning.

b) Kommittéer, som under året slutfört sina uppdrag:

1. Betongblandarkommittén.
2. Kommittén för behandling av Finlands-resan.

Samarbete med in- och utländska föreningar m. m.

Svenska studiekommisionen för svetsningsfrågor.

Svenska sällskapet för fotogrammetri;

AB Byggtjänst;

Nordiska vägtekiska förbundets svenska kommitté;

Svenska Nationalkommittén i anslutning till internationella föreningen för brobyggnader och byggnadskonstruktioner;
Sakkunnigämnden för trafik- och bilmål;
Sveriges standardiseringskommission och dess kommittéer för standardisering på det byggnadstekniska området och för standardisering av betong- och lerrör;
Svenska Betongkontrollnärrådet;
Statens kommitté för byggnadsforskning;
Kommittén för förbättrad nominering av material och arbetsförfarande vid husbyggnadsarbeten;
Organisationskommittén för Nordisk byggnadsdag.

Föreningen är korporativ medlem av Council of the international Federation for Housing and Town Planning.
1946 års trafiksäkerhetskampanj.

Ahlsellfonden.

Ahlsellska fondens reststipendium för år 1939 har tilldelats civilingenjör STIG SAMUELSON, Stockholms Spårvägar, för studium av allmänna trafikfrågor med avseende på lokaltrafiken i och utanför större städer i England, om möjligt även Holland, Belgien, Frankrike och Schweiz. Studium av nya planer för uppbyggnad av de under kriget förstörda städerna etc.

Ekonomi.

Föreningens ordinarie anslag till avdelningens verksamhet har för året varit kronor 1 650: —.

Väg- och vattenbyggarnas fond uppgick vid årets slut till kronor 21 715: 38.

Wolmar Fellenius' teknologfond utgjorde vid årets slut kronor 5 905:65.

Avdelningen för Kemi och Bergsvetenskap.

Ledamöter.

Medlemsantalet har ökat med 65 till 1 209.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 7.

Sammanträden.

Under året ha hållits 10 sammanträden.

Föredrag.

Den 10 januari: Centrifugalseparatorer och deras användning inom den kemiska industrin, civilingenjör C HOLM; den 14 februari: Gruvmekanik i Amerika — några intryck från en studieresa hösten 1946, civilingenjör T ROHLÖFF; Underjordskrossning i svenska gruvor. Ett förslag och dess konsekvenser, civilingenjör AX. KJELGAARD; den 14 mars: Några drag ur den moderna ligninkemin, professor HOLGER ERDTMAN; den 11 april: Truckar och trucktransporter, civilingenjör P GIEROW; den 29 maj: Arbetet bakom väderleksrapporten, byråchef A ÅNGSTRÖM; den 26 september: Lumalampan, civilingenjör M HYSTRÖM; 10 oktober: Den kemiska industrins råvaruförsörjning i dessa dagar, direktör BERT LÖFSTRÖM; 14 november: Recent developments in non-ferrous metallurgy in Great Britain, Mr. A J MURPHY; 24 november: Kort översikt av isotopernas användning inom kemin, teknolog GUNNAR ANJANSSON; En modern engelsk masugnsanläggning, teknolog N G LINDBERG; Ingenjören går ut i förvärvsarbetet, civilingenjör O ÅKERMAN; den 12 december: Aktuella frågor vid KTH, professor R WOXÉN.

Kurser.

Indunstnings- och destillationsteknik den 22—24 september. Föredrag: Värmeväxling i samband med indunstning och destillation, civilingenjör GÖRAN PHILIPSON; Indunstningsteknik, teori, civilingenjör BENGT BRUNES; Indunstningsteknik, apparater, civilingenjör ARNE AHLSTRÖM; Indunstningsteknik, tillämpningar inom socker- och saltindustrierna, disponent TORSTEN ULFHEDEN; destillationsteknik, teori, civilingenjör SIGGE HÄHNEL, Destillationsteknik, apparater och tillämpningar, överingenjör KARL CEDERQUIST.

Kommittéer.

A. Avslutade under år 1947:

Radioföredragskommittén.

B. Fungerande vid årsskiftet:

Kommittén för mycket höga ångtryck;

Svenska Nationalkommittén för kemi;

Kommittén för svetsteknik.

Ekonomi.

Årsanslag från STF kronor 1 650: —. Kursen i Indunstnings- och destillationsteknik inbringade kronor 1 643: 84. Bokförda utgifter ha under året belöpt sig till kronor 3 160: 92. Behållning den 31 december 1947 kronor 100: —.

Avdelningen för Skeppsbyggnadskonst och Flygteknik

Ledamöter.

Antalet ledamöter inom Avdelningen uppgick vid ingången av år 1947 till 415. Under året hava 29 nya medlemmar inträtt, 3 hava avgått med döden och 4 ha utträtt. Medlemsantalet är alltså 437.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 7.

Sammanträden.

Under året hava hållits nio ordinarie sammanträden, nämligen den 22 januari, den 26 februari, den 26 mars, den 29 april, den 10 maj, den 24 september, den 22 oktober, den 19 november och den 11 december samt ett extra sammanträde den 4 februari. Sammanträdet den 10 maj hölls på Odéon-teatern, medan övriga sammanträden hölls på föreningens lokal.

Föredrag.

Under året hava följande föredrag m. m. hållits: Den 22 januari: Radiotekniska hjälpmedel vid landning av flygplan, förste byråingenjör G KRUSE; Hur man ordnar en internationell flyglinje, civilingenjör A BJÖRKMAN; den 4 februari: Bärning av fartyg, marindirektör A LINDÉN; Bärning av den tyska ubåten 3503, mariningenjör O SJÖHOLM; Erfarenheter från Neptunbolagets verksamhet, direktör J GRANANDER; den 26 februari: Problem vid projektering av hypersnabba flygplan, flygdirektör TORE EDLÉN; den 26 mars: Några problem i samband med användning av gasturbiner inom flygtekniken, flygingenjör L FALK; Gasturbinen och reaktionsmotorn som marina kraftkällor, mariningenjör C BORGSTAM; Om raketmotorer, flygdirektör H KJELLSON; den 29 april: 15 år som skruvflygare, ingenjör ROLF VON BAHR; Att lära sig flyga helikopter, ingenjör O SEFELDT; Helikoptern och stadsplanen, arkitekt G SIDENBLADH; Gloster Meteor, mr. GREENWOOD; den 10 maj: Är nuvarande ordning för stuveriarbetets bedrivande rationell?, kapten E ERICSSON; Kunna nuvarande tekniska hjälpmedel för lastning och lossning av fartyg anses vara ändamålsenliga?, civilingenjör T SVENNBERG; Vilka faktorer inverka menligt på hamnarnas prestationsförmåga?, direktör HJ MALMSTRÖM; den 24 september: Propellermaskinerier och skrovformer på nyare tyska ubåtar, mariningenjör G ASKER; den 22 oktober: Potential range of missiles, mr.

CUMMINGS; den 19 november: Flytdockors konstruktion och deras arbets-sätt, dr-ing. E PALMBLAD; den 11 december: Ship-Shape, mr. A C HARDY.

Fonder.

Skeppsbyggarnas hjälpfond uppgår den 31 december 1947 till kronor 8 552: 05.

Ekonomi.

Avdelningen har under året haft ett anslag från Svenska Teknologföreningen på kronor 1 200, samt ett tillfälligt extra bidrag av kronor 628: 96. Från 1946 kvarstod ett saldo av kronor 105: 14. Under året har förbrukats kronor 1 934: 10.

Avdelningen Tekniska Fysikers Förening.

Ledamöter.

Föreningens medlemsantal den 31 december 1947 var 92 st., därunder 34 utexaminerade tekniska fysiker och 58 invalda. Nyttillkomna under året 13 st., nämligen 7 utexaminerade tekniska fysiker och 6 invalda, 2 ha avlidit och 4 ha utgått av annan anledning.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 8.

Sammanträden.

Den 15 januari tillsammans med Ingenjörsvetenskapsakademien: Nyare mättekniska instrument. Intryck från en studieresa på kontinenten hösten 1946, civilingenjör OWE BERG; den 18 februari: Några intryck från en studieresa i USA, laborator SIGVARD EKLUND; den 5 mars: Servoförstärkarsystem och deras byggnadselement, dr-ing. LASZLO VON HÁMOS; den 1 april: Det nervösa maskineriet, professor vid Karolinska Institutet RAGNAR GRANIT; den 15 april: Über die mechanischen Schwingungsvorgänge im Ohre, professor GEORG VON BÉKÉSY; den 14 maj: vårbal tillsammans med F-sektionen vid KTH; den 24 oktober: Nyare amerikanska mätapparater och mätmetoder för studium av de långsamma neutronernas verkningar i olika ämnen, civilingenjör GUY VON DARDEL; den 25 november: årsmöte tillsammans med Kartografiska Sällskapet: De svenska solförmörkelseexpeditionerna

till Afrika och Sydamerika 1947, statsgeodet E BERGSTRAND och observator Y ÖHMAN; den 16 december: julsammankomst tillsammans med avdelning F vid KTH: Dödsstrålar, civilingenjör H FREDHOLM samt Spännande ögonblick och vardagsliv som ingenjör, några tekniska fysiker berätta.

Mätteknisk konferens.

Föreningen var medarrangör av Instruments and Measurements Conference, som hölls den 4—7 juni i Kgl. Tennishallen och Badmintonhallen. Konferensen hade ca 450 deltagare, fördelade på följande sätt: Danmark 26, Finland 12, Frankrike 2, Holland 9, Italien 2, Jugoslavien 1, Norge 14, Polen 6, Schweiz 3, Sovjetunionen 1, Storbritannien 9, Sverige 351, Tjeckoslovakien 9 samt USA 5. Programmet omfattade ca 50 föredrag, uppdelade på de fem avdelningarna Industriell spektroskopi, Materialprovning och Mekanisk mätteknik, Industriell regleringsteknik, Metrologi samt Allmänna och diverse ämnen.

Från den 31 maj till 8 juni anordnades en internationell utställning av mätinstrument och laboratorieapparater, inrymd i Kgl. Tennishallen. 63 utställare deltog, representerande 220 tillverkare i Danmark, Finland, Frankrike, Holland, Italien, Norge, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Tjeckoslovakien och USA. Utställningen besöktes av ca 6 000 personer.

Samarbetskommitté.

På föreningens initiativ har bildats en samarbetskommitté för absorptionspektroskopi med civilingenjör OWE BERG som ordförande. Utöver sitt konstituerande sammanträde den 19 maj höll kommittén ett sammanträde den 5 juni i anslutning till Instruments and Measurements Conference men har sedan icke haft något sammanträde beroende på dröjsmål med leverans av beställda instrument.

Ekonomi.

Saldo den 31 dec. 1946.....	3 241: 66
Anslag 1947.....	800: —
Utgifter under 1947.....	1 463: 99
Förskott till mätteknisk konferens.....	2 000: —
Saldo den 31 dec. 1947.....	577: 67
» » 31 dec. 1946.....	3 241: 66
Minskning under 1947.....	2 663: 99

Avdelningen för Industriell Ekonomi och Organisation.

Ledamöter.

Medlemsantalet har under året ökat med 20 till 1 175.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 8.

Sammanträden.

Avdelningen har under året hållit 4 sammanträden och dess styrelse 7. Sammanträdet den 18 april hölls tillsammans med Tekniska Föreningen i Eskilstuna i samband med studiebesök i Eskilstuna.

Föredrag.

Den 20 februari: Industrieanläggningens projektering, disponent HILDING HÅKANSSON, överingenjör arkitekt TORSTEN FRENDRIN, civilingenjör NILS RANOW; den 18 april: Aktuella psykologiska problem i industrien, fil. lic. V FELLENUS; den 16 oktober: Psykoteknikens användning för yrkesvägledning, pol. mag. POUL BAHNSEN, Köpenhamn; den 4 december: Produktivitetmätningar inom industrien, fil. lic. ERIK RUIST.

Studiebesök.

Den 18 april: Köpings Mekaniska Verkstads AB, Skånska Cement AB:s cementfabrik i Köping och AB Svenska Salpeterverken; den 19 april: AB Bolinder-Munktells flygmotorverkstad och Gense AB i Eskilstuna.

Publikationer.

Industriförbundets Rationaliseringsrevy har liksom under föregående år utsänts till avdelningens medlemmar.

Samarbete med andra föreningar.

Samarbetet med Företagsekonomiska Föreningen och Svenska Ekonomiföreningen har fortsatt under år 1947.

Ekonomi.

Årsanslag för 1947 kronor 1 200: —.

Avdelningen för Grafisk Teknik.

Ledamöter.

Medlemsantalet har ökat med 6 till 111.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 8.

Sammanträden.

Under året har hållits 5 sammanträden. Vid vårmötet besöktes Riksbankens Sedeltryckeri och Pappersbruket i Tumba. Middag å Södertälje Stadshotell.

Sammanträdet den 2 oktober hade utformats som en serie korta anföranden med demonstrationer över ämnet Moderna metoder för internt kontorstryck, varvid representanter för ett antal firmor i branschen inbjudits. Sammanträdet avslutades med en sammanfattande redogörelse av civilingenjör Gösta Grönwall.

Föredrag.

Under året ha följande föredrag hållits:

Den 3 februari: Några intryck från den grafiska branschen vid en amerikaresa, civilingenjör PAUL STRANDBERG; den 31 mars: Letouzey-metoden, civilingenjör GÖSTA CARLSSON; Några intryck från Amerika, civilingenjör SVEN DAHLBÄCK och civilingenjör SIXTEN AHLSON; den 2 oktober: Moderna metoder för internt kontorstryck, civilingenjör GÖSTA GRÖNWALL m. fl., den 26 november: Hur en julbok kommer till, dr RAGNAR SVANSTRÖM; Telefoto, civilingenjör PAUL STRANDBERG och fil. mag. C A BRUNO.

Ekonomi.

Årsanslag från STF kronor 400. Tillgodohavande vid årets slut kronor 34: 59.

Avdelningen för Teknisk undervisning.

Ledamöter.

Medlemsantalet har ökat med 3 till 285.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 8.

Sammanträden.

Under året har hållits två sammanträden.

Föredrags- och diskussionsämnen.

Den 22 april: Education and Training for Engineers in Great Britain, Mr. D B HOSEASON, London; den 4 november: Technik, Menschkeit — wohin?, professor dr E BRUNNER, Zürich.

Ekonomi.

Anslag för 1947 från STF kronor 300: —. Behållning 31 december 1947 kronor 78: 21.